

Aan
DG Water
t.a.v. ir. Mw. A.G. Nijhof MBA
Postbus 20906
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
Dr. ir. I. Tanczos

Datum
27 april 2008

Ons kenmerk
ENW-KG-08-15

Onderwerp
Advies Onbedijkte Maas

Doorkiesnummer
06- 11526458

Bijlage(n)

Uw kenmerk

Geachte mevrouw Nijhof,

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat heeft in 2006 besloten tot herziening van het Besluit Rijksrivieren. Ter voorbereiding hiervan zijn in opdracht van RWS Limburg berekeningen uitgevoerd voor de onbedijkte Maas op grond waarvan voorstellen zijn gedaan voor wijziging van:

- het rivierbed;
- de gebieden die zijn uitgezonderd van de vergunningplicht;
- de onderverdeling van het rivierbed in gebieden met het "stroomvoerend regime" en het "bergend regime" van de Beleidslijn Grote Rivieren.

Op een aantal plaatsen gaat het om ingrijpende wijzigingen met mogelijk belangrijke bestuurlijke gevolgen. DG Water heeft het Expertise Netwerk Waterveiligheid gevraagd te adviseren over de methode en het gebruik van modellen waarmee de begrenzing van het rivierbed en de grens tussen stroomvoerende- en bergende gebieden langs de onbedijkte Maas zijn bepaald. Bovendien heeft DG Water het ENW gevraagd een oordeel te geven over de robuustheid van de methodes. Dit in het licht van de herziening van het Besluit Rijksrivieren en de eventuele aanpassing van de gebiedsdifferentiatie (stroomvoerend regime/bergend regime) in de Beleidslijn Grote Rivieren.

Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad
Postbus 17
8200 AA Lelystad
T 06-51617980
Website: <http://www.enwinfo.nl>

Belangrijk hierbij is de vraag in hoeverre er binnen afzienbare termijn (enige jaren) weer grote wijzigingen van de begrenzings nodig zijn.

Het ENW vindt de modellen en methoden waarmee de begrenzing van het rivierbed en van de grens tussen stroomvoerende en bergende gebieden langs de onbedijkte Maas zijn bepaald, passend voor de gestelde doelen. Ook zijn deze zorgvuldig en op navolgbare wijze toegepast.

Wel is het ENW van mening dat de (schriftelijke) toelichting bij de gemaakte berekeningen op een aantal essentiële punten aangevuld moet worden. In bijlage 1 is aangegeven welke dat zijn. In het verlengde hiervan adviseert het ENW een bondige notitie op te stellen, met daarin de relevante uitgangspunten, keuzen en de argumenten die aan de berekeningen en interpretaties daarvan ten grondslag liggen. Het maken van deze notitie draagt bij aan een goede informatieoverdracht en begrip bij andere betrokkenen en vergroot de reproduceerbaarheid van de uitgevoerde berekeningen.

Bovendien vindt het ENW het van belang om de wijzigingsvoorstellen vroegtijdig met betrokken overheden (provincie, waterschappen, gemeenten) en relevante belanghebbenden te bespreken. Het ligt hierbij voor de hand om geconstateerde fouten in de begrenzing van het bedijkte winterbed vooraf te corrigeren.

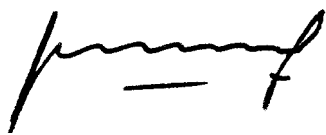
Het ENW is verder van mening dat het ongewenst en in de praktijk onwerkbaar is, om periodiek – bijvoorbeeld gekoppeld aan de vijfjaarlijkse herziening van de hydraulische randvoorwaarden (maatgevend debiet en toetspeilen) – gebieden in juridische zin aan het winterbed van de onbedijkte Maas toe te voegen of juist weer daarvan uit te zonderen. Het ENW adviseert daarom de winterbedgrenzen te baseren op de lange termijn afvoer van 4600 m³/sec, die ook wordt beschouwd als het fysisch maximum. Op termijn kunnen eenmalig de resultaten van Maaswerken worden verwerkt als een verkleining van het winterbed.

Voor zover het ENW dit kan beoordelen is de oppervlakte van het winterbed bij 4600 m³/sec niet significant groter wordt dan bij de nu gebruikte 4000 m³/sec. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het ENW heeft geconstateerd dat er geen goed uitgewerkte berekeningen bestaan. Mede daarom adviseert het ENW om voor het riviersysteem van de onbedijkte Maas nader onderzoek te starten naar de fysieke begrenzing van het rivierbed voor de lange termijn en de daarin te onderkennen (ruimtelijke) variatie. Daarbij moet expliciet aandacht worden besteed aan de vraag of uitbreiding van het rivierbed al dan niet uitgewisseld kan worden tegen het uitvoeren van maatregelen in het bestaande rivierbed. Dit, om het verleggen van het rivierbed te voorkomen. Het ENW biedt aan nader inhoudelijk te adviseren bij de uitwerking van een dergelijk onderzoek.

Tot slot constateert het ENW dat –anders dan langs de Rijntakken- geen ruimtelijke reserveringen zijn gedaan voor verruiming van de rivier na de voltooiing van de Maaswerken.

Wij adviseren u om de mogelijkheid te onderzoeken om alsnog over te gaan tot ruimtelijke reserveringen zoals ook in de Plannologische Kern Beslissing "Ruimte voor de Rivier" binnendijkse gebieden zijn gereserveerd.

Hoogachtend,

G. Verwolf
Voorzitter van het Expertise Netwerk Waterveiligheid